

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπερι κα. α Ἐστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἀπασι τοῖς
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὐρίσκονται
παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἀπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Δμ. 5

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

11 Ὀδὸς Μουσῶν 11

Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἐκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς
ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνε-
ται δεκτὴ μόνον ἐντὸς οκτῶ
ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυ-
πόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα
τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελ-
λοῦσης δὲν εἶναι δεκτά. —
Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς
τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διευθύν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι
γραμματόσημον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ ἄσμα τοῦ τέττιγος. — Ἐλισάβετ Μουσαῖ. — Χωρισμὸς (ὑπὸ δος
Εἰρήνης Ζαχισάνου). — Πλουσία ἢ πτωχὴ (κατὰ τὸν Michelet, ὑπὸ
κ. Μαριάνθης Ἡλιοπούλου). — Ἡ δακρύβρεκτος σελίς (ὑπὸ δος Μα-
ρίκας Φιλιππίδου). — Ἀλληλογραφία. — Συνταγὴ. — Εἰδοποιήσεις. —
Ἐπιφυλλίς.

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΟΥ ΤΕΤΤΙΓΟΣ

Δὲν εἰξεύρω διατὶ συχνά, πολὺ συχνά ἐνθυμοῦμαι κατ' αὐ-
τὰς τὴν μῦθον τοῦ Αἰσώπου, ὁ ὁποῖος τελειώνει μετὰ τὸ ἀμίμη-
τον ἐκεῖνο «ἐνῶ τὰ σπύττα σας καλοῦται, σεῖς τραγουθεῖτε».

Νομίζω ὅτι ἡ ζωὴ μας ἔως χωρὶς νὰ τὸ προτέχωμεν, ἔως
χωρὶς νὰ τὸ ἀντικλινθῶμεθα ἀπηχεῖ ἀκριβῶς τὸ τραγοῦδι
αὐτό. Ὅτι τὸ σπύττι μας ἐξακολουθεῖ νὰ καίεται, τοῦτο μαρ-
τυρεῖ ὁ καπνὸς, τὸ ὅποιον βλέπομεν νὰ ἀνέρχεται ἀκόμη ὑψη-
λά, ἐκεῖ πέραν ὑπεράνω τῶν θεσσαλικῶν στεγῶν καὶ καπνο-
δόχων, ὅπου τὸ πῦρ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑποδαυλίζον χεῖρες
ἐχθρικαί. ὅπου τὰ θεμέλια τῶν οἰκῶν μας ὑποσκάπτουν ἀκόμη
ὄργανα, ἀνήκοντα εἰς τὸν κατακτητήν.

Ἄλλὰ καὶ ἐδῶ, πολὺ πλησιέστερον ἀκόμη, καὶ ἀνὰ πᾶσαν
τὴν ἑλληνικὴν γῆν καὶ παντοῦ τοῦ κόσμου ὅπου ὑπάρχουν
Ἕλληνες ἢ πυρκαϊὰ καὶ ἂν ἐσβυτε, μένουσιν ἀκόμη μαῦρα τὰ
ἐρείπια τῆς καταστροφῆς, τὰ ὅποια θερμὰ ἀχνίζουσιν καὶ μετα-
βάλλονται ὑπεράνω τοῦ στερεώματος εἰς πολὺ πυκνά καὶ πολὺ
θαμβὰ νέφη.

Καὶ σχηματίζονται τὰ νέφη αὐτὰ ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ χυθὲν
εἰς τὴν ἐκκτόμβην αὐτὴν τοῦ ἀτυχοῦς πολέμου μας αἷμα, ἀλλὰ
καὶ ἀπὸ τοὺς στεναγμοὺς τῶν ἀτυχῶν ἐπιζώντων θυμάτων τῆς
ἀπαισίας καταστροφῆς ἀπὸ τὰ δάκρυα τῶν ἀπογοητευθέντων
πατριωτῶν, οἱ ὅποιοι ἐπιλοδοξήσαν τὴν πατρίδα των μεγα-
λῆν. οἱ ὅποιοι ὠνεϊρεύθησαν αὐτὴν ἀνταξίαν τοῦ κλέους τοῦ
παρελθόντος. οἱ ὅποιοι εἶχον ὑψώσει εἰς αὐτὴν θρόνον τιμῆς,

ὄν τόσο ἀποτόμως κατέρριψαν αἱ συμφοραὶ τοῦ πολέμου.

Καὶ τὰ νέφη αὐτὰ, τὰ ἀπὸ τόσο στεναγμοῦ καὶ δάκρυα
ὑφανόμενα ἐκεῖ ἐπάνω, τὰ ἀπειλοῦντα κεραινοῦς καὶ κατα-
γίδας διὰ τὸ μέλλον, δὲν μᾶς ταράττουν, δὲν μᾶς πτοοῦν, δὲν
μᾶς συγκινοῦν. Ἡμεῖς ἀπαθεῖς, ἀμέριμοι, διασκεδάζομεν μόνον
μετὰ τὰ παίγνια τοῦ φωτός, τὰ ὅποια πίπτουν ἐπ' αὐτῶν
καὶ ἐξακολουθοῦμεν τὸ ἄσμα μας τὸ παλαιόν, τὸ ἄσμα μας
τὸ ἀτελείωτον, τὸ ἄσμα τοῦ τέττιγος, ὁ ὁποῖος θάπτεται
μόνος του ζωντανός καὶ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς του
ἐξακολουθεῖ νὰ ψάλλῃ.

Ὅ,τι δεῖξαι ἀτελείζει, εἶναι ὅτι εἰς τὴν συμφωνίαν αὐτὴν
τὴν μακρὰν καὶ ἀτελείωτον ἤρχιταμεν πάλιν νὰ λαμβάνω-
μεν μέρος καὶ ἡμεῖς αἱ γυναῖκες, ἡμεῖς αἱ ὅποιοι ἐτάχθημεν νὰ
φυλάττωμεν τοὺς οἴκους αὐτοῦς, οἱ ὅποιοι καίονται, αἱ ὅποιοι
ὅμως ἠδυνάμεθα, περισυλλέγουσαι ὅ,τι μᾶς ἔμεινε, νὰ ἀνεγει-
ρωμενοὺς καταρριφθέντας θρόνους, νὰ ἀνοικοδομήσωμεν νέα
οικοδομήματα ἐπὶ τῶν ἀχνιζόντων ἔτι ἐρείπιων.

Εἰς τὴν ὑπερτάτην στιγμὴν τοῦ κινδύνου ἀνεπτύξαμεν ἡρωϊ-
σμὸν ἀσυνήθη, ἀπεδείξαμεν ὅτι ἡ πατρίς ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ
πολλὰ ἀπὸ τὰς τόσο ἀμυαίας δυνάμεις μας καὶ τὸ σφῆγος
τῆς ζωῆς, ἢ ὅποια ἔβραζεν εἰς τὰ στήθη μας. Ἄλλ' ἤρωϊς δὲν
εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις μόνον ἐφ' ὅσον ὁ κίνδυνος εἶναι ἀμενος
καὶ ἀπειλητικός, ἐξεγείρεται καὶ ἀντιτάσσει εἰς αὐτὸν στήθος
ἀτρόμητον. Ἡ πατρίς μας ἢ τόσο ἀλγοῦσα, ἢ τόσο δοκι-
μασμένη ἔχει ἀνάγκην σήμερον εἴπερ ποτὲ τῶν γυναικείων
χειρῶν, ὅπως ἐπουλωθοῦν αἱ πληγαὶ τῆς, τῆς γυναικείας
ἀμυαίας καὶ δυνάμεως, ὅπως ἀνεγερθῇ ἀπὸ τὴν τρομερὰν πτώ-
σιν τῆς.

Ἐὰν ἡμεῖς ἀντιμετωπίσωμεν τὴν σημερινὴν θέσιν τῶν πραγ-
μάτων μετὰ τὴν σοβρότητα, ἣτις ἐμπρέπει εἰς αὐτήν, θὰ ἀναγκά-
σωμεν καὶ τοὺς περὶ ἡμᾶς νὰ διακόψουν ὀλίγον τὸ ἄσμα,
τὸ ὅποιον ὁ ἐγῆισμὸς καὶ ὁ σκεπτικισμὸς τοῖς ὑπαγορεύει, θὰ

επιβάλλωμεν σιγήν εἰς τὰ πάθη καὶ τὰς μικροφιλοτιμίας, καὶ θὰ φωτίσωμεν τὸν δρόμον, τὸν ὅποιον τὰ ὄλονεν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος συνωθούμενα νέφη καθιστούν ἀπὸ στιγμῆς ἀπὸ στιγμῆν, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σκοτεινότερον.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΟΥΤΖΑ

Α'

Ἡ ὠραία Ζάκυνθος, ἡ νῆσος τῶν φουλιῶν καὶ τῶν ἰάσμων, τὸ ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς, ἡ μυριβόλος κόρη τοῦ Ἰονίου, ἔχει καὶ αὐτὴ νὰ ἐπιδείξῃ μεταξὺ τῶν ἴων καὶ τῶν ρόδων τῆς, τῶν κρίνων καὶ τῶν ὑακίνθων τῆς καὶ ἐν ἄνθος σπάνιον, μοναδικόν, τὸ ὅποιον ἤθιθεν εἰς τὰ θερμοκήπιά τῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἀκριβῶς τοῦ αἰῶνος τούτου.

Λέγομεν ἄνθος, διότι πρὸς ἄνθη ἐπεκράτησε νὰ παρομοιάζον οἱ τροβαδοῦροι καὶ οἱ ποιηταὶ τοῦ μεσαιῶνος τὰς γυναῖκας, ὡσάκις δὲν τὰς θεώρουν ὡς τὰ πονηρὰ πνεύματα, τὰ ὅποια ὁ δημιουργὸς ἐσκόρπισεν εἰς τὸν δρόμον τοῦ υπερτάτου ἄρχοντος ἀνδρός, ἵνα τὴν δοκιμάσῃ. Ἀλλὰ τὰ ἄνθη αὐτὰ ἠθέλησε πάντοτε ἡ ἀνθρωπότης νὰ ἀνθῶν καὶ νὰ βλαστάνουν μακρὰν τοῦ φωτός καὶ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου, μακρὰν τῆς δροσερᾶς πνοῆς τοῦ ἀέρος, εἰς τὴν τεχνητὴν τοῦ οἴκου ἀτμόσφαιραν, εἰς τὰ θερμοκήπια, τὰ ὅποια ἡ κοινωνία ἐφρούρησε δι' ὑψηλῶν τοίχων καὶ ἐντὶς τῶν ὀπίσθων ἐμαραίνοντο, ἀπεριποίητα, ἀκαλλιεργήτα, καχεκτικά καὶ ἐξητμισμένα, ἀποδίδοντα καρποὺς κακοχύμους, καὶ μὴ ἀνταποκρινόμενα εἰς τὸν προορισμὸν τῶν νὰ ἀρωματίζον μετὰ τὰ μύρα τῶν τῶν δρόμων τῆς ζωῆς.

Ἀλλ' ὅπως συμβαίνει ἐνίοτε νὰ φύεται περικαλλὲς ἄνθος, καὶ εἰς τὴν μάλλον βορβορώδη γῆν καὶ νὰ δένεται εἰς καρπὸν ὠραῖον καὶ ὑπὸ τὴν μάλλον ἀσφυκτικὴν ἀτμόσφαιραν, οὕτω συνέβαινε καὶ μεταξὺ τῶν γυναικῶν τῶν χρόνων ἐκείνων, καὶ ἐντὸς τῶν τεσσάρων τοίχων τῶν εἰς φυλῶν μεταβαλλομένων οἴκων, νὰ ἀναδεικνύονται γυναῖκες ὑπέροχοι, αἵτινες, ἐὰν ὑπὸ διαφορετικὰς ἀνετρέφοντο καὶ ἔζων συνθήκας, ἤθελον καταλάβει ἐπιφανεῖς καὶ ἐξεχούτας θέσεις ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος.

Τοιαύτην γυναικείαν προσωπικότητα ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ζάκυνθος, τὴν Ἐλισάβετ Μουτζᾶ, τὴν μόνην ἴως μεταξὺ τῶν ἐπιφανῶν γυναικῶν τῆς Ἐτικνίου, ἧτις ἐπέκλεισε κατὰ μεγαλητέρων προκομμάτων καὶ ἡγωνίσθη κατὰ ἐπαχθεστέρων καὶ ἀνικρωτέρων προλήψεων.

Ἄν καὶ πλησίον τῆς Κερκύρας ἡ Ζάκυνθος, οὐχ ἤττον ἡ κοινωνικὴ αὐτῆς ἐν γένει ἀνάπτυξις ὑπέρει πολὺ τῆς γείτονος νήσου, ἧτις ὑπῆρξεν ἡ πρωτεύουσα τῶν Ἰονίων καὶ καὶ εἰς τὴν ἀπὸ τὰ μέτρητῃ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος τότε ἀνδρικοί καὶ γυναικεῖαι προσωπικότητες εἶχον ἀναφανῆ. Διὰ τοῦτο ἡ τὸσον περιεργον καὶ πρωτότυπον αὐτοβιογραφίαν κληροδοτήσασα ἡ μὲν Ἐλισάβετ Μουτζᾶ εἶναι ἀξία θαυμασμοῦ καὶ δικαιοῦται εἰς μείζονα τιμὴν τῶν συγχρόνων τῆς Κερκυραίων, διότι, ὡς ἡ ἴδια λέγει καὶ διὰ νὰ μάθῃ ἀκόμη τὸ ἀληθές, ἀπρητεῖτο μέγας ἀγὼν καὶ μεγάλη πρὸς τοῦτο οἰκογενειακὴ ἀναστάσις.

Ἡ μήτηρ τῆς, ὡς λέγει, ὅταν ἦτο πλέον ὀκταετίας, ἐστενο-

χωρεῖτο, διότι ἡ κόρη τῆς θὰ ἔμενε ἀγράμματος, ἀλλὰ καὶ τοῦ νὰ εὐρὴ διδάσκαλον; Καὶ τὴν δυσκολίαν ταύτην ἀφίνωμεν τὴν ἴδιαν νὰ ἐξηγήτῃ: «Τὸ ὅσπιτι μας, λέγει, εἶχε ἐκεῖνο τὸ παλαιόν, βάρβαρον καὶ ἀφύσικον καὶ ἀπάνθρωπον ἔθος, ποῦ θέλει τῆς γυναῖκες ξεχωρισμένες ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην ἑταιρίαν. Ἐξ αἰτίας τούτου τοῦ κακοτάτου ἤθους, ἡ μητέρα μου εὗρισκετο χωρὶς καμμίαν γνώριον καὶ νὰ πάρῃ ἀνθρώπων ὅπου δὲν ἐγνώριζε, μῆτε αὐτὴ τὸ ἤθελε, μῆτε ἡ ἐπιλοπιη φαμίλια».

Ἐκ τῶν ὀλίγων αὐτῶν λέξεων βλέπομεν τὴν Ἑλληνίδα τῶν ἀπαρχῶν τοῦ αἰῶνος τούτου ἐξανισταμένην κατὰ τῶν βαρβάρων προλήψεων τῆς ἐποχῆς τῆς καὶ διηγουμένην βραδύτερον μετ' ἀγανακτήσεως τὰς πικρίας καὶ τὰς ἀπογοητεύσεις, κατὰ τῶν ὀπίσθων ἐπάλαιεν, ὅπως κατορθώσῃ νὰ ἀναπτυχθῇ ὀλίγον καὶ νὰ ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸ πνευμά τῆς νὰ ταυίσῃ τὰς πτέρυγας τοῦ ἀνὰ τὰς σφαίρας τοῦ ἀνωτέρου κόσμου.

Καθὼς δὲ φαίνεται ἐξ ἄλλης περικοπῆς τῆς αὐτοβιογραφίας τῆς, ὁ βίος τῶν γυναικῶν τῆς Ζακύνθου ἦτο τὸσον περιορισμένος, ὥστε οὔτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν δὲν ἐπετρέπετο εἰς αὐτὰς νὰ μεταβαίνουν, ἀλλ' οὔτε εἰς τὸ παράθυρον τῆς οἰκίας τῶν νὰ φαίνονται ποτε. Διὰ τοῦτο ἡ μετάβασις τῶν εἰς τὴν ἐξοχὴν κατὰ τὸ θέρος ἀποτελεῖ ἀληθῆ εορτὴν διὰ τὴν δυστυχῆ κόρην, ἡ ὅποια εἰς γλώσσαν φυσικὴν τοῦ τόπου τῆς ἀλλὰ καὶ καλλιπέως γλαφυρὰν, λέγει: «Οἱ ὠραιὶ ὅπου ἐκεῖ ἀπεροῦσα ἦσαν τῇ ἀληθείᾳ ὠραιὶ εὐτυχισμέναις. Ἐπήγαυρα μαζὴ μετὰ τοὺς γονεῖς μου εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅπου εἶχα νὰ ὑπάγω νὰ ἀκούσω λειτουργίαν ἀπὸ ὅταν ἦμουν ὀκτὼ χρόνων, ἔβγαυρα καὶ ἐπήγαυρα εἰς περιδιάβαιναι καὶ ἐκαθόμην ἔξω ἀπὸ τὴν θύρα τοῦ σπιτιοῦ, ἐπρόβαινα εἰς τὸ παράθυρον. Ὅλα ταῦτα εἶναι οὐδὲν εἰς ἄλλους, ἀλλ' εἰς ἐμένα ὅπου ἦμουν πάντοτε κλεισμένη εἰς ἕνα σπιτι, ἦτον μεγάλο πρᾶγμα. Ἐγὰς πλατὺς οὐρανός, στεφανωμένος ἀπὸ ρᾶγες, μία πεδιάδα ἀπὸ κλίματα σταφυδῶν, δένδρα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ δισπαρμένα, ζέφυροι ὅπου γλυκά, γλυκὰ ἔπειον, ἕνα χωρικὸν βιολεῖ ὅπου ὄλιγον μακρὰν ἠχοῦσε, ἕνας περιπατος γεμάτος ἀπὸ τρυφερὰ χορτάρια, μία περιδιάβασις καμωμένη ἀπὸ ἀπλαῖς καὶ νέαις χωριάτισσας, πόσην ἀγαλλίασιν, πόσην εὐφροσύνην ἔπρεπε νὰ δίδουν δικαίως εἰς τὴν καρδίαν μου».

Καὶ ἐνῶ διὰ τῆς περικοπῆς αὐτῆς μᾶς δίδει ἰδέαν τῆς περιορισμένης ζωῆς, ἣν διῆγον αἱ σύγχρονοὶ τῆς γυναῖκες τῶν πόλεων, μᾶς δίδει συγχρόνως ἰδέαν τῆς ποιητικῆς ἐξάρσεως τοῦ πνεύματός τῆς καὶ τῆς εὐκολίας, μεθ' ἧς ἀντελαμβάνετο καὶ ἀπέδιδε τὸ ἐν τῇ φύσει ἐσκορπισμένον καλόν. Ἡ περιγραφή αὐτῆ τῶν καλλονῶν τῆς φύσεως ἀποπίπει ὅλον τὸ ἄρωμα τῶν ἀγρῶν, ὅλην τὴν χάριν καὶ τὴν γοητείαν τῆς ζωῆς, τῆς ἀπηλλαγμένης τῶν κοινωνικῶν δεσμῶν καὶ προλήψεων. Ἡ νέα Ἐλισάβετ ὁμοιάζει πρὸς πτηνόν, τὸ ὅποιον ἐπιώπια, ἐνόσφ ἦτο περιορισμένον ἐντὸς κλωβοῦ καὶ τὸ ὅποιον ἀρχίζει νὰ ψάλλῃ ἔστω καὶ δειλιά, εὐθύς ὡς εὐρέθη ἐλεύθερον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς φύσεως.

Καὶ ἀληθῶς ἐκεῖ εἰς τὰ Πηγαδάκια ἤρχισε νὰ ἐκτείνῃ τὸν κύκλον τῶν γνώσεων καὶ τῶν σπουδῶν τῆς πέραν τοῦ περιορισμένου κύκλου, ὃν εἶχε διαγράψῃ εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦ μαθητικῆς βίου, ὃ εὐρέθεις τέλος μετὰ τὸς δυσκολίας δι-

δάτκαλος, ὁ ἐνάρετος ἱερεὺς τῆς ἐνορίας τῶν Γεωργίος Τσουκλάς, ὁ ὅποιος ἤρχισε τὴν διδασκαλίαν τοῦ μετὰ τὸν Ὀκτώηχον, τὸ ἀκατάληπτον αὐτὸ μάθημα διὰ τὴν παιδικὴν τότε τῆς μικρᾶς ἀντίληψιν.

Ἀλλὰ ἡ εἰς τὰ Πηγαδάκια διαμονὴ ἔγεινε μετὰ πάροδον ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκμαθήσεως τοῦ Ὀκτώηχου καὶ ὁ πτωχὸς Παπατσουκαλάς πρὸ πολλοῦ ἤδη εἶχεν ἐξαντλήσει τὴν σοφίαν καὶ τὰς γνώσεις, ὃν ἦτο κάτοχος καὶ ὡς εἶχε μεταδώσει ἀθρόος ἀν καὶ ἀτάκτως εἰς τὴν νέαν του μαθητρίαν.

Φαίνεται δὲ ὅτι ἡ φυσικὴ τῆς κόρης εὐφυΐα εἶχε τὸσον καταπλήξει τὸν διδάσκαλον, ὥστε οὗτος νὰ ἀποταθῇ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν πατέρα τῆς, τὸν ἀπαξιούοντα, ὡς ὅλοι οἱ σύγχρονοὶ τοῦ νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν κοριτσιῶν, καὶ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του εἰς τὸ περιεργον καὶ ζωηρὸν πνεῦμα τῆς νέας Ἐλισάβετ.

Ἄλλ' ἐντὸς τῆς πόλεως ὁ πατὴρ τῆς, ὁ ἐκτελῶν καθήκοντα ἐπάρχου, δὲν εὕρισκέ ποτε καιρὸν νὰ ἀσχοληθῇ μετὰ τὴν νεανίδα, καθ' ἣν μάλιστα ἐποχὴν ἀνησυχητικὰ ἔφθαναν ἐκ τῆς Πελοποννήσου εἰδήσεις περὶ τῆς ἐξεγέρσεως τῶν χριστιανῶν κατὰ τῶν Τούρκων. Εἰς τὴν ἐξοχὴν λοιπὸν κατὰ τὸ εὐτυχημένον ἐκεῖνο θέρος κατὰ τὸ ὅποιον, οἱ ζέφυροι ἔπειον γλυκὰ, γλυκὰ, ὁ πατέρας τῆς, γνωρίζων βεβαίως καλλίτερα τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν, ἀπεφάσισε νὰ διδάξῃ καὶ τὴν κόρην του τὴν ὠραίαν γλῶσσαν τοῦ Δάντου καὶ τοῦ Περτράρχου.

Ἄλλ' ἡ εὐτυχία τῆς νέας αὐτῆς πνευματικῆς διὰ τὴν Ἐλισάβετ ἀπολυτέως δὲν διήρκεσε πολὺ, διότι μετὰ τινὰ καιρὸν ἡ οἰκογένειά τῆς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ ὁ πατὴρ τῆς ἤρχισε νὰ περιστοιχίζεται καὶ ἀπὸ τὰς πολιτικάς του υποθέσεις. Αἱ ἀποκτηθεῖσαι ὅμως γνώσεις τῆς ἤρκεσαν εἰς τὴν Ἐλισάβετ, ὅπως συνέχισῃ μόνη καὶ αὐτοδίδακτος τὰς εἰς τὴν Ἰταλικὴν σπουδὰς τῆς καὶ κατορθώσῃ ἐντὸς ὀλίγου καὶ νὰ ἐνοῆ καὶ νὰ γράψῃ τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν εὐκόλως.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἐπισκερθῆ τὴν Ζάκυνθον ὁ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως κληρικὸς Θεοδοσίος Δημέδης, εἰς τὸν ὅποιον ἀνετέθη ἡ διδασκαλία τῶν φιλοσοφικῶν μαθημάτων τοῦ γυμνασίου τῶν ἀρρένων καὶ ὅστις ἐσχετίσθη ἀμέσως μετὰ τῆς οἰκογενεῖας τῆς Ἐλισάβετ, ἧτις ἦτο ἐκ τῶν πρώτων τῆς νήσου.

Ὁ σοφὸς κληρικὸς ἐγένετο βαθυμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ὁ διδάσκαλος τῆς Ἐλισάβετ, ἐντὸς ἐλαχίστου δὲ χρόνου αὐτὴ ὄχι μόνον ἔγραψε καὶ μετέφραζεν ἀπαισίτως τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων εἶχεν ἐπιδοθῆ καὶ ἠδουκίμει τὸσον, ὥστε νὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ γράψῃ γνωμικὰ ἴδια καὶ μύθους εἰς ἀμφοτέρως τὰς γλώσσας.

Ὁ διδάσκαλός τῆς πρόεβη εἰς τὸ τόλμημα—διότι ἦτο μέγα τόλμημα διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην—νὰ διδάξῃ εἰς τὴν Ἐλισάβετ καὶ τὸν Ὀμηρον αὐτὸν ἀκόμη. Ἀλλ' ἡ εἰς τοιαύτας ἀνωτέρας μελέτας ἐπίδοσις τῆς ἤρχισε νὰ ἀπαρέσκη εἰς τοὺς γονεῖς τῆς καὶ ἰδίως εἰς τὸν πατέρα τῆς, ὅστις ἤρχισε νὰ ἀδημονῇ καὶ τὴν ἐπιπλήττῃ, διότι ἔχανε τὸν καιρὸν τῆς εἰς πράγματα ἐντελῶς περιττὰ διὰ τὸν προορισμὸν τῆς.

Ἀλλ' ἡ Ἐλισάβετ δὲν ἠγάπα μόνον τὰ γράμματα. Εἶχε καὶ ὀξύτητα ἀντιλήψεως ὑπερτάτην καὶ πνεῦμα φιλοσοφικόν,

ὥστε νὰ ἀρχίσῃ νὰ μελετᾷ τὸν περίφημον αὐτὸν προορισμὸν, τὸν ὅποιον ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τῆς ἔφεραν εἰς τὸ μέσον, τὸν ἔγγαμον δηλαδὴ βίον, εἰς τὸν ὅποιον τῶσκι φίλοι καὶ συγγενεῖς τῆς εἶχαν ναυαγήσει, θύματα ἀνδρῶν σκληρῶν, ἀπανθρώπων καὶ τυραννικῶν γενόμεναι.

Δι' αὐτὴν μάλιστα, τὴν τὸσον ἀνεπτυγμένην σήμερον, διὰ τὸ πνεῦμα αὐτῆς τὸ τὸσον ποθοῦν τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐνεργείας καὶ δράσεως, ποίας ἄρα πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεις, ποίας ταπεινώσεις καὶ ἐξευτελισμούς, ποίους κινδύνους καὶ κατακλιδαίς θὰ ἐπεφύλασεν ὁ γάμος!

Καὶ ἡ νέα Ἐλισάβετ ἤρχισε νὰ σκέπτεται ποῦ ἠδύνετο νὰ εὐρὴ τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν, ποῦ νὰ ζήσῃ ἀνενόχλητος μετὰ τὰ βιβλία τῆς καὶ τὰς ἀγαπητάς τῆς μελέτας, ὡς μοναδικὴν ἀπόλαυσιν. Ἡ ἀπήχησις τοῦ ἠσυχίου βίου τῶν μονῶν τῆς γείτονος Ἰταλίας, ὃν περιγραφὰς ἀνεγίνωσκεν ἴσως εἰς τὰ διάφορα ἰταλικά συγγράμματα, τὴν ἔπεισεν ὅτι ἡ εὐτυχία εὐρίσκειται μόνον ἐκεῖ, ὅπου εἶναι εἰρήνη καὶ τὴν εἰρήνην αὐτὴν ἀπεφάσισε καὶ αὐτὴ νὰ ἐπιζητήτῃ κλειομένη εἰς μοναστήριον.

Ἄλλ' οἱ γονεῖς καὶ συγγενεῖς τῆς, εἰς τοὺς ὁποίους ἐγνώρισε τὴν ἀπόφασίν τῆς αὐτῆν, ἔμειναν ἀμετάπειστοι! Πῶς! ἡ κόρη τῶν νὰ γείνη καλογαία! Ἡ κόρη τῶν νὰ κλεισθῇ εἰς μονὴν ὡς ἔνοχος! Ποτέ. Ἀλλ' ἡ Ἐλισάβετ ὅ,τι ἠδυνάτετο νὰ πράξῃ μετὰ τὴν συγκατάθεσιν τῶν οἰκείων τῆς, ἀπεφάτισε νὰ πράξῃ αὐτοβούλως.

Συνέλαβε λοιπὸν τὴν ἀπόφασιν νὰ φύγῃ κρυφίως ἐκ τῆς οἰκίας τῆς, νὰ διαπεραιωθῇ εἰς Κέρκυραν καὶ ἐκεῖθεν διὰ πρώτης εὐκαιρίας νὰ μεταβῇ εἰς Βενετίαν, ἔνθα θὰ ἐζήτηε νὰ εἰσαχθῇ εἰς μονὴν δυτικῶν καλογαριῶν, διατηρούσα ὅμως τὸ ἴδιον τῆς θρησκεῦμα.

Ἐδῶ ἀφήνομεν τὴν ἴδιαν νὰ ἀρηγηθῇ τὸν τρόπον τῆς ἀποπειρας τῆς δραπετεύσεώς τῆς. «Τέλος πάντων ἦλθε τὸ βράδυ ἐγὼ εἶχα προτίτερα βαλμένα εἰς ἕνα ζεμπύλι ὅλα μου τὰ συγγράμματα—φαίνεται ὅτι εἶχεν ἤδη συγγράψῃ ἔργα τινὰ—καὶ καμπίσα τὰ ἄλλα, τὰ ὅποια οἱ γονεῖς μου μοῦ τὰ εἶχαι δομένα διὰ καλὸν χέρι, (huonapano) ἐπάνω ἀπὸ αὐτὰ καὶ ἀπὸ τὰ συγγράμματά μου εἶχα βαλμένα ὀλίγα χρειάζομενα ροῦχά μου. Στερεωμένη εἰς τὴν ἀπόφασίν μου φορῶ ἕνα ποταπὸν μαῦρον φόρεμα, βάρω ἕνα ποταπὸν μαρδύλι ἀπὸ πάνω μου, παίρω ἐκεῖνο τὸ ζεμπύλι, ὅπου ἤδη ἐμελέτησα, καὶ ἐβγαίνω ἀπὸ τὸ σπιτι, χωρὶς νὰ με καταλάβῃ κανένας. Παράξενον πρᾶγμα μ' ὄλον ὅτου ποτὲ ἀφόρτας ἐγεννήθηκα δὲν ἐβγήκα ἀπὸ τὸ σπιτι μονάχη μου, μ' ὄλον ὅτου ἀφόρτας ἐμεγάλωσα εἶχα τέσσαρας χρόνους ὀλοκληρῶς νὰ ἔβγω ἀπὸ τὸ σπιτι, ἐγὼ δὲν ἐγρολησα καμμίαν δειλίαν εἰς τὸν δρόμον μοναχῆ μου καὶ στοχάζομαι ὅτι νέοι ἄνδρες δὲν ἔχουσι τὸ πάτημα μῆτε πλέον στερεόν, μῆτε πλέον ὀγλήγωρον, ἀφοῦ ἐγὼ τότε τὸ εἶχα».

Ἀλλ' ἡ ἀπόπειρά τῆς πρὸς ἀναχώρησιν ματαιοῦται καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν ἴδιαν ἐσπέραν, χωρὶς εὐτυχῶς νὰ ἀντιληφθῇ τις οὔτε ἐκ τῶν οἰκείων τῆς ἔτι τὸ τολμηρὸν καὶ ἀπονενομημένον διάδημά τῆς.

Δικαιολογοῦσα δὲ τὴν ἀπόφασίν τῆς ταύτην ἐξηγεῖ μετὰ ὀλί-

γας λέξεις διατι ἀπεφάσισε νὰ ἐκπατρισθῆ καὶ διατι ἀπηλπίσθη ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ζήσῃ εὐτυχῆς εἰς τὴν πατρίδα τῆς αὐτῆς.

«Εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην εἶναι ἐλευθερία εἰς τῆς γυναίκαίς καὶ τὸ βάρβαρον ἔθος τῆς Ζακύνθου, ὅπου βασιτεῖαι κοπέλλαις κλεισμέναις, εἶναι ἀπὸ ὅλους μισήσαντες ὅθεν ἐγὼ μὲ δικαιοῦ ἐνόμιζα, πῶς καὶ ἡ Βενετία καὶ ὅλαις ἡ ἄλλαις χώρας ἤθελε γροικῆσαι μὲ σπλάγγνος τὰ δικαιώματά μου. Ἀληθῶς ἡ Ζάκυνθος ἐστοχαζόμενον πῶς ἤθελε νὰ τ' ἀποβάλῃ· ἀλλὰ τί εἶναι ἡ Ζάκυνθος ἐμπρὸς εἰς τὴν Εὐρώπην; Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐγὼ δὲν ἐφρόντιζα τίποτε διὰ τοὺς ὀνειδισμούς τῆς, ἐπειδὴ καὶ ἐξ αἰτίας τοῦ βαρβάρου ἔθους τῆς εἶχα ἀναγκασθῆ νὰ πράξω ἔργον τόσον ἀπαισιον».

Ὡστε τὸ νὰ φύγῃ, νὰ δραπετεύτῃ ἦτο ἔργον ἀπαισιον. Ἀλλὰ καὶ νὰ μὴν κλεισμένη, νὰ ζῆ τὸν βίον αὐτὸν τῆς σκλάβας, τὸ ἐθεώρει βεβαίως ἀπαισιώτερον, ἔστω καὶ ἐὰν ἐνυμφεῖτο, ἔστω καὶ ἐὰν ἀπέκτα τὸ δικαίωμα νὰ ἐξέρηται, τὸ ὅποιον εἶχον αἱ ὑπανδρὶ γυναῖκες τοῦ τόπου τῆς. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον τῆς καθίστα τὸν βίον αὐτὸν τοῦ περιορισμοῦ τόσον ἀφορητὸν ἦτο ὁ μέγας εἰς τὰ γράμματα ἔρωσ τῆς καὶ ὁ φόβος, ὡς λέγει κατωτέρω, ὅτι: «ῤαζὴ μὲ ἐμένα ἤθελεν μείνει καὶ τὰ συγγράμματά μου κλεισμένα καὶ μίτη ἤθελεν ἠμπορέσω νὰ στολίσω τὸ πνεῦμά μου μὲ περισσοτέραν σπουδὴν ἀπὸ ἐκείνην ὅπου εἶχα».

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Ἐγύριζεν ἀργά, πολὺ ἀργά τὸ βράδυ ἀπὸ τὸ χωράφι, ποῦ εἶχε δουλέψῃ ὅλην μέρα, πολὺ συλλογισμένη καὶ μὲ βῆμα σιγανό, μὴ προσέχοντας εἰς τὸ μαῦρο σκοτάδι, ποῦ εἶχε ξαπλωθῆ ὀλόγυρά τῆς.

Εἶχε περάσει τὰ σαράντα χρόνια καὶ ἡ ὄψις τῆς ἡ μακρὰ μὲν ἀπὸ τῆς πίκρας καὶ τὴν κακοπέραςι εἰδείνε ποῦ θᾶχε τὰ πενήντα καὶ καλὰ βραχύνει. Ἐμεινε χήρα εἰκοσιεπτὰ χρονῶν καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ ξαναπανδρευθῆ ἀφωσιώθηκε μ' ὅλην τὴν καρδίαν τῆς στὸ παιδί τῆς.

— Αὐτὸ νὰ μοῦ ζήτησῃ, εἶπε μέσθ τῆς, νὰ μοῦ μεγαλώσῃ νὰ τὸ ἰδῶ, ὅπως ἐπιθυμῆ ἡ καρδίαν μου, καὶ τί θέλω ἄλλα χέρινα νὰ μοῦ δουλεύουν; Φθάνουνε τὰ δικὰ μου.

Κ' ἐξενοδοῦλεον.

Τὸ παιδί τῆς ἦτανε γιὰ κείνη μάτι καὶ φῶς. Τώρα εἶναι παλληκάρι, δουλεύει καὶ κείνο τέσσερα χέρινα, ἀτίμητος θησαυρὸς γιὰ τὸ φτωχὸ χωριό, ποῦ θέλει δουλεῖν καὶ δουλεῖα. Γιατί λοιπὸν ἀπόψε νᾶναι τόσο συλλογισμένη; γιὰ τὴν ἐνυμφεῖσθαι τέτοιαν ὥρα στὴν κακοστρατιά;

Κάτι αἰσθάνεται νὰ τῆς πλακῶνῃ τὴν καρδίαν, τῆς φαίνεται πῶς ἀπόψε τὸ μαῦρο ἐκεῖνο σκοτάδι εἶναι προμῆνυμα μίξ μεγάλης συμφορᾶς. Ἀκουσε καὶ κάτου τοὺς δουλετάδες νὰ μιλῶν, νὰ λένε, ποῦ ὅλη ἡ Ἑλλάδα θὰ πολεμήσῃ καὶ ποῦ πολλὸ αἶμα ἐφέτος θὰ χυθῆ στὰ σύνορα. Ὅλους θὰ τοὺς κράξουν κι' ὅλοι θὰ πᾶνε νὰ πολεμήσουν· ὡς τὰ τώρα, δὺ ἡλικίας...

Καὶ τὸ παιδί τῆς εἶναι εἰκοσιτριῶν χρονῶ, θὰ τῆς τὸ πᾶρουν, νὰ τὸ ρίξουν στὴ φωτιά τοῦ πολέμου; Ἴσως καὶ νὰ τῆς τὸ σκοτώσουν! Καὶ ἡ θυσιῆ τῆς, κ' ἡ ἀγρύπνιας τῆς

στὸ πλευρό του ὅταν τὸ νανούριζε μωρὸ παιδί, κ' ἡ πρὶν τῆς ὄρας μακρὰ μὲν ὄψις τῆς γιὰ κείνο, καὶ τὰ χέρινα τῆς τὰ ἡλιοψημένα, ποῦ δουλέψανε γιὰ νὰ τὸ ἀναστήσουν, γιὰ νὰ τὸ ἰδοῦνε παλληκάρι;

Ὅχι, ὄχι δὲν θὰ τῆς τὸ πᾶρουν, εἶναι κακό, εἶνε ἀμαρτία! Τώρα, ποῦ μεγάλωσε, ποῦ γένηται ἄνδρας, ποῦ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ἀγάπην του, θὰ φύγῃ γιὰ νὰ κκοπεράσῃ, νὰ πεθάνῃ, ἴσως, χωρὶς νὰ τοῦ κλείσῃ ἐκεῖνη τὰ μάτια· τὰ μάτια ἐκεῖνα ποῦ τόσο ἀγάπησε καὶ ποῦ τόσαις φοραῖς ἐσφάλισε μὲ τὸ γλυκὸ τῆς νανούρισμα.

Ἐφάσσε στὸ σπῆτι τῆς· τράβηξε τὴν κλειδαρίτσα, παραμέρισε μὲ τὸ πόδι τῆς μὴ πέτρα ποῦ βρέθηκε μπροστὰ τῆς, καὶ μπῆκε. Ὁμοίως τῆς ἦτανε καὶ, οὔτε γύρισε νὰ τὴν κυττάξῃ νὰ τῆς πῆ: «Κκλησπέρα μάννα» ὅπως ἐσυνήθισε. Καθησμένος κοντὰ στὴ φωτιά, βραστῶντας μὲ τὰ δύο του τὰ χέρινα τὸ κεφάλι, φαίνονταν σὲ μέγαν σκέψαις βυθισμένος.

— Καλησπέρα, Γιάννη μου, τί εἶχες παιδί μου ἀπόψε; τοῦ εἶπεν ἅμα μπῆκε ἡ μάννα του μὲ τρεμουλὴ φωνή, βλέποντας μπροστὰ τῆς τὸ μαῦρο σκοτάδι, τὸ προμῆνυμα τῆς μεγάλης συμφορᾶς.

Ἐσκώθηκε σὺν μεθυσμένος, ἐκύτταξε στὰ μάτια τῆ μάννα του, κατέβασε κατόπι τὸ κεφάλι καὶ μὲ σιγανὴ φωνή σὲ νᾶθελε νὰ αἰσθάνθῃ λιγώτερο ἡ μάννα του ἐκεῖνο ποῦ θᾶλεγε τῆς εἶπε. — «Μάννα, θὰ φύγω».

Ἀνατρίχιασεν ἐκεῖνη. Ἄχ! τὸ σκοτάδι ποῦ τότο βαρεῖα τὴν ἐπλάκωνε!...

— Γιὰ ποῦ, παιδί μου; καὶ τὰ μάτια τῆς γιομῆσανε δάκρυα.

— Γιὰ τὰ σύνορα, νὰ πολεμήσω γιὰ τὴν Πατρίδα μου!

Γιὰ μίαν στιγμὴ ὅλα περάσανε ἀπὸ τὸ νοῦ τῆς... Τὸ παιδί τῆς... τὸ παιδί τῆς... ἡ εὐτυχία τῆς, θ' ἀπλώσῃ τὰ φτερά, νὰ πετάξῃ, νὰ φύγῃ μακρὰ τῆς, καὶ τί θὰ μείνῃ τότες τῆς δυστυχισμένης; Ἡ ἐρημιά καὶ τὸ μαῦρο σκοτάδι!...

Δὲν τὴν ἀφίνουσε τὰ δάκρυα νὰ τοῦ μιλήσῃ. Ἄχ! ἂν ἐκεῖνα εἶχανε γλῶσσα, ἄχ! ἂν ἐκεῖνα εἶχανε λαλῆ νὰ τὸν κάμουνε νὰ νοιώσῃ τὴ μαύρη λαχτάρα τῆς μάννας του, τὸ μαῦρο πόνος τῆς καρδιάς τῆς, τὴν ἀπελπισία τῆς, θᾶρρυε, θὰ τὴν ἀφίνε;

— Μὴν κλαῖς, μάννα, καὶ θὰ γυρίσω. Πρέπει, εἶναι τὸ καθήκον μου, θὰ πάω πρὶν ἀκόμα μὲ κρᾶξῃ ἡ πατρίδα. Ἀνήκω καὶ σὲ κείνην, ὅπως καὶ σὲ σένα. Δὲν εἶμαι μοναχός μου. Κι' ἄλλοι πολλοὶ τοῦ χωριοῦ μας θάλλουνε μαζὴ μου. Αὔριο θὰ μάστεινε στὴ χώρα. Πρέπει, μάννα μου, νὰ σ' ἀφήσω γε. ἀ... ἀπόψε.

Κ' ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά τῆς.

Δὲν εἶχε τὴ δύναμι νὰ τοῦ μιλήσῃ. Ἐκλαψε, ἔκλαψε κ' ἐκεῖνη, τὸν κρᾶτῃσε στὴν ἀγκαλιά τῆς, ὅπως ὅταν ἦτανε μικρὸ παιδί. Τίποτις ἄλλο δὲν ἀκούοντανε στὴν ἡσυχία τῆς ἐρημίας παρὰ ὁ ἦχος ἀπὸ τὰ φιλιὰ τους.

— Τὴν εὐχή μου, παιδί μου, τὴν εὐχή μου.

Ἐφυγε ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τῆς τρελλός, μεθυσμένος ἀπὸ τὰ φιλιὰ τῆς μάννας του, γιὰ νὰ πέσῃ τρελλός, μεθυσμένος στὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῆς ἄλλης του μάννας... τῆς Πατρίδος.

Ἄχ! τὸ σκοτάδι ἐκεῖνο ποῦ τότο βαρεῖα τὴν ἐπλάκωνε!

Εἰρήνη Γ. Ζαβιτζιάνου.

ΠΛΟΥΣΙΑ Ἡ ΠΤΩΧΗ

(Ἐκ τῶν τοῦ Michelet).

Ἄς εἶναι καλή, εὐπιστος καὶ μὲ καρδίαν νέαν. Αὐτὰ ἀρκοῦν, τὰ λοιπὰ εἶναι δευτερεύοντα.

Ἄς θίξωμεν ἡδὴ τὸ τόσον σήμερον κατ' ἐξοχὴν ἐνδικερόν ζήτημα τοῦ πλοῦτου. Δὲν ἔτυχε μέχρι σήμερον νὰ ἰδῶ κόρη πλουσίαν, ἥτις ἔγεινε γλυκεῖα καὶ καλὴ σύζυγος. Σχεδὸν ὅλοι ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τοῦ γάμου ἀπεκάλυπτον ἀξιώσεις χωρὶς τέλος, ζωῆς πολυδαπάνου, ἀσκόπου καὶ ματαίας, ὑπερβαίνουσας πάντοτε τὸ εἰσόδημα τῆς προικὸς των. Καὶ οὕτω ὁ γαμβρός, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τῆς μίξς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην ἐπίστευεν ἐαυτὸν πλουτήσαντα, εὐρίσκειτο ἀληθῶς πτωχός καὶ ἠναγκασμένος νὰ καταφεύγῃ εἰς κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις, ἵνα ἀναποκριθῆ εἰς τὰς δαπάνας, ἃς εἶχεν ἀναλάβει μὲ τὸν πλοῦσιον γάμον του.

Καὶ διὰ τοῦτο διετύπωσα πρὸ πολλοῦ τὸ ἀξίωμα, τὸ ὅποιον πιστοποιεῖται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ μᾶλλον: «Ἐὰν θέλετε νὰ πτωχεύσητε, ὑπανδρευθήτε μὲ πλουσίαν γυναῖκα».

Καὶ ὑπάρχει μεγαλύτερος ἔτι τοῦτου κίνδυνος. Δικκινδυνεύετε νὰ χαθῆτε σεις ὁ ἴδιος, νὰ χάσετε τὰς συνηθείας, αἰτινες σᾶς ἔκαμν ὅ, τι εἶθε, αἰτινες ἐδημιούργησαν ὅ, τι αἰσθάνεσθε ἐν ὑμῖν τὸ ἰσχυρὸν καὶ πρωτότυπον.

Μὲ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ἐπεκράτησε νὰ θεωρῆν ὡς καλὸν γάμον, ὁ ἄνδρας μεταβάλλεται εἰς ἐξάρτημα, οὕτως εἶπειν, τῆς γυναικός, ἐν εἶδος συζύγου βασιλίσσης καὶ οὐδὲν πλέον.

Μία ὀρασιότατη χήρα, μὲ πολὺ καλὴν καρδίαν καὶ πολὺ ἀξιαγάπητος ἔλεγεν εἰς φρόνιμόν τινα ἄνθρωπον, τὸν ὅποιον ἀληθῶς συνεπάθει: Κύριε. Ἐχὼ πενήντα χιλ. λίρας εἰσόδημα, συνηθείς πολὺ ἡσυχίας, πολὺ ὀμκλᾶς, δὲν εἶμαι διόλου τοῦ κόσμου. . . Σᾶς ἀγαπῶ καὶ θέλω νὰ γέινω σύζυγός σας. Εἴσθε παλαιός μου φίλος, γνωρίζετε νὰ ἔχω ἐλαττώματα;

Ἐν καὶ μόνον, κυρία μου: Ὅτι εἶθε πλοῦσία.

Ὁ πλοῦτος λοιπὸν εἶναι ἐγγλῆμα; Ὅχι. Ἄλλ' ἡ πλοῦσιωτέρα τοῦ ἀνδρὸς σύζυγος φέρει σπανίως τὰ στοιχεῖα τῆς καλῆς συμβιωσῆς. Θὰ θελήσῃ νὰ ἐπιβάλλῃ τὰς συνηθείας τῆς, τὸν τρόπον τῆς ζωῆς τῆς. ἀσυναίσθητος δὲ καὶ τὰς σκέψεις καὶ ιδέας τῆς. Ἡ γλυκεῖα συγγένειος τοῦ βίου τῶν δύο δὲν γίνετα ὀμαλῶς ὑπὸ τοιοῦτους ἔρους.

Ἐν γένει ἡ διαφορὰ ὄχι μόνον κατὰ τὸν πλοῦτον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀνατροπὴν καὶ κατὰ τὴν κοινωνικὴν θέσιν δὲν πρέπει νὰ εἶναι μεγάλη, ἀδιάφορον, ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἢ ἡ γυνὴ ὑπερέχῃ. Ὅσον περισσότεραι αἱ βαθμίδες, ἃς ἔχει νὰ διατρέξῃ ὁ εἰς, ἵνα φθάσῃ μέχρι τοῦ ἄλλου, τόσον μεγαλειτέρα ἡ δυσκολία τῆς πραγματικῆς συμβιωσῆς. Ἀπαιτεῖται χρόνος πολὺς καὶ ὑπομονὴ μεγάλη καὶ τέχνη ἐκτακτος, τὴν ὅποιαν ὁ ἀνὴρ ἰδίως δὲν ἔχει πάντοτε.

Ἐνίοτε θαυμάζωμεν μίαν ὀρασίαν κόρη τῶν ἀργῶν, ἄνθος ἀληθῆς ὀρασιότητος καὶ κλοσύνης, φρόνιμον, ἀγνήν, γλυκεῖαν, εὐπειθῆ, τέλος ἀξιολάτρευτον. Κάνετε τὸ λάθος νὰ τὴν ὑπανδρευθῆτε. Μὲ πόση ἀπογοήτευτιν ἀντιλαμβάνεσθε ἀμέσως τὰ ἐμπόδια, ἃτινα ἀπαντᾶτε ἀνὰ πᾶν βῆμα σας, ὅπως συνεννοηθῆτε μετ' αὐτῆς. Θὰ κάμνη ὅ, τι τῆς εἶναι δυνατόν

διὰ νὰ σᾶς ἐνοήσῃ, διὰ νὰ ὠρεληθῆ ἀπὸ τοῦ λόγου σας. Ἄλλ' εἶναι ἀδύνατον. Ἀφίεται ὅλη εἰς σᾶς, ἐπαναπαίεται εἰς τὴν κρίσιν σας, ὅς ἀφίνει ἐν μίξ λέξει μόνον ἐν τῇ ζωῇ, πρᾶγμα, τὸ ὅποιον δὲν σκοπεῖ βεβαίως ὁ γάμος.

Καὶ ὅμως δὲν εἶναι μωρὰ εἶναι ἴσως μάλιστα πολὺ εὐφρῆς εἰς τὰ πρᾶγματα τῆς σφαίρας τῆς, τοῦ κύκλου τῆς, τῆς ἀναπτύξεώς τῆς. Ἐὰν ἐνυμφεῖτο μὲ ἐργάτην κᾶπως ἀνεπτυγμένον τῆς πόλεως, θὰ ἦτο εὐτυχῆς καὶ ἡ ἐκ τοιοῦτου γάμου κόρη, ἐξευγενισμένη ἢ ἡ, ὀμαλή, θὰ ἐνυμφεῖτο ἀκινδύνως ἄνδρα τῆς περιωπῆς σας.

Δὲν πιστεύω ὅτι ἡ τοιαύτη κατάστασις τῶν πραγμάτων θὰ ἐξκολληθῆ πάντοτε. Αἱ κοινωνικαὶ τάξεις ὡς καὶ αἱ φυλαὶ συγχωνεύονται ὀλονὲν καὶ βραχυπρόθετον θὰ καταπέσουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ παλαιὶ φραγμοί, πρὸ τοῦ παντοδυνάμου τῶν πάντων κυρίου καὶ τοῦ ἀρχοντος τῆς ἰσότητος ἔρωτος.

Μαριάνθη Ἡλιοπούλου

Ἡ ΔΑΚΡΥΒΡΕΚΤΟΣ ΣΦΑΙΣ

I

— Ἀγαπᾶτε λοιπὸν πολὺ αὐτὸ τὸ βιβλίον; δεσποινὶς Λευκή.
— Τὸ λατρεύω, κύριε.
— Καὶ γιὰτί;

— Μήπως τὸ ξέρω καὶ ἐγὼ γιὰ νὰ σᾶς τὸ πῶ! Γιὰτί ἀγαπᾶ κανεὶς τὰ ἄνθη, τὰ πουλιά, τὴν ἀνοιξιν, τὴν νεότητα; Διότι εἶνε ὀρατὰ πρᾶγματα! Ἐ! λοιπὸν, ἀγαπᾶ αὐτὸ τὸ βιβλίον ἀναμφιβόλως, γιὰτί λέγει αὐτὰ τὰ πρᾶγματα, διότι ἀπλοῦστατα ἀνε φρασσεολογιῶν, ἀνε στόμου ὁ συγγραφεὺς προκαλεῖ τρυφερὰ αἰσθήματα, γλυκὰ ὄνειρα, ταξίθεται λέξεις, αἱ ὅποιαι πηγαινῶν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν καρδίαν.

— Ὡστε διὰ τοῦτο εἶθε ἐνθουσιασμένη; δεσποινὶς Λευκή...

— Δὲν ἔχω ἀκόμη τὸ δικαίωμα νὰ εἶμαι ζηλότυπος, ἀλλὰ βλέπετε, μοῦ φαίνεται, ὅτι ἔγεινα ἡδὴ ὀλίγον. Θὰ μὲ πᾶρτε ἀπὸ κακό, ἴσως!

— Ὅχι, φίλε μου. Δὲν δύνασθε, οὔτε πρέπει νὰ εἶσθε ζηλότυπος. Εἶνε ἀσχημον ἐλάττωμα καὶ θὰ με λυπήσῃε πολὺ, ἐὰν ἀργότερα. . . Καὶ ἀτενίσασα τὸν Ρενέ, ἡ νεκρὰ κόρη διεκόπη.

Ἡ συνέχεια τῆς φράσεώς τῆς φυσικῶς δὲν ἤρχετο εἰς τὰ χεῖλη τῆς, ἀφοῦ δὲν ἐτόλμα νὰ τὴν ἀποτελειώσῃ.

Ὁ Ρενέ ἠρώτησε μειδιῶν: — Ἐὰν ἀργότερα;

— Ἐὰν ἀργότερα τὸ ἔχετε.

— Ἄλλ' ὅσα εἶπον, ἦταν ἀστεῖμοι! Μήπως τὰ παίρνετε γιὰ σπουδαία! . . Ὅλ σᾶς ἀφήσω ὅπως ἐλευθερᾶν εἰς τὰ ἀναγνώματά σας, διότι δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι γνωρίζετε νὰ τὰ ἐκλέγετε. . . Τότε τὸ μυθιστόρημα αὐτό; . . .

— Αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα προτιμῶ ἐξ ὅσων ἄλλων ἀνεγνωσα. Ἡ ὑπόθεσις δὲν εἶνε πολὺπλοκος, ἀλλ' ἐὰν εἰξεύρατε πόσον τὴν εὐρίσκω ἐνδικερούσαν καὶ πόσον μερικὰ περιπέτειαι, αἰσθήματά τινα εἶνε καλὰ ζωγραφισμένα! . . Ἐὰν ἐτόλμων, θὰ σᾶς ζήτησα ἕνα πρᾶγμα. . .

— Τολμήσατε, δεσποινὶς Λευκή.

— Ἐ! λοιπὸν, θέλω νὰ ἀνεγνώσῃτε μαζὴ μου μίαν περικοπήν καὶ νὰ μοῦ πῆτε ὕστερ ἀν ἀληθῶς ἔχω ἄδικο νὰ τὸ βρίζω τόσον καλόν.

— Δέχομαι.

Τότε η νεάνις, ανοίξασα τὸ βιβλίον, τὸ ὅποιον ἀπ' ἀρχῆς τῆς συνδιαλέξεώς της μετὰ τοῦ νέου ἀνδρὸς ἔφερε μαζὶ της, ἐξηκολούθησεν: Ἰδοὺ! . . . ἀνοίγω μίαν ὀποιονδήποτε σελίδα καὶ τὴν ἀναγινώσκω . . . Ἀκούσατε:

Καὶ διὰ φωνῆς περιπαθοῦς καὶ ἀρμονικῆς ἤρξατο· Ἡ μόνη λέξις, τὴν ὁποίαν ὁ Ἰάκωβος ἐπρόφερε, ἐφάνητο ὡς προξενήσασα αἰσθηθῆναι εἰς ἄπασαν τὴν περικυκλοῦσαν αὐτοῦ φύσιν. Τὰ ῥόδα τῆς σκιαδος, ἀπολέσαντα τὴν λάμψιν, ἣν εἶχον πρὸ ὀλίγου, ἔκλινον πλείοτερον ὡς κεκμηκότα καὶ ἔκλεισαν, ὅπως κλείουσι τὰ βλέφαρα ἐπὶ ὀφθαλμῶν θαμβωμένων ὑπὸ ζωηροῦ φωτός. Αἱ μέλισσαι καὶ τὰ ἔντομα, τὰ ὁποῖα ἐπέτων περὶ αὐτῶν, πρὸς στιγμὴν κατέπαυσαν τὸν μελωδικὸν βόμβον των. Ὁ κόσμος, ὅστις πρὸ ὀλίγου ἐποίει τόσον θόρυβον εἰς τὸ γειτονικὸν δάσος, ἐσιώπησε καὶ γλυκέως καὶ ἐπαγωγῶς ἐν τῇ μεγάλῃ διαχυθείσῃ σιγῇ, ὁ Ἰάκωβος ἐπανελάθεν: Σὲ ἀγαπῶ!

Ἡ Μαγδαληνὴ ὡσεὶ εὐρισκομένη πρὸ μαγικοῦ παραδείσου, ἀπήλασε τὴν ἠδύτητα τῶν λέξεων τούτων, ὡς ἤθελε νὰ ἀκούσῃ πρὸ τόσου καιροῦ καὶ αἴτινες τὴν ἐτάραττον μέχρι τοῦ βάλους τῆς ψυχῆς. Τέλος τὰ χεῖλη της ἐπρόφερον καὶ αὐτὰ ἐκ περιτροπῆς. Καὶ ἐγὼ ὁμοίως, Ἰάκωβε, σὲ ἀγαπῶ!

«Καὶ ἐκ νέου ἡ σιγὴ τοὺς περιέβλεπε, σιγὴ εὐγλωττος, εἰς ἣν ἐξεμνησθίζοντο ἄπασαι αἱ πικρίαι τῶν παρελθουσῶν θλίψεων καὶ εἰς ἣν ἐγεννᾶτο ἄπασα ἡ ἐλπίς τῆς χαρᾶς τοῦ μέλλοντος.»

«Ὁ Ἰάκωβος εἶχε λάβει τὴν χεῖρα τῆς φίλης του, τὴν μικρὰν ταύτην ἀπαλὴν καὶ θερμὴν χεῖρα, ἣτις θὰ τὸν ὠδήγει εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ βίου. Καὶ ἐψιθύρισε μὲ φωνὴν μόλις ἀκουσμένην, ὡσεὶ ὀμιλῶν ἐν ὄνειρῳ:

— «Θὰ σὲ ἀγαπῶ πάντοτε, Μαγδαληνὴ, πάντοτε, πάντοτε! . . . Θὰ ἴδῃς πόσον ὠραίαν θὰ καταστήσω τὴν ὁδὸν τοῦ βίου πρὸ τῶν βημάτων σου καὶ πόσον θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς! . . . Θέλω τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ θίξῃ οὐδεμίαν λύπη τὴν ψυχὴν σου καὶ νὰ εἶται ἡ μειδιῶσα Παναγία, ἣν θὰ λαγρεύω γονυπετής. . . Θέλω εἰσέτι. . .»

— Ἡ σελὶς ἔληγεν εἰς αὐτὴν τὴν λέξιν. Δὲν εἶνε γυμναστικὸν; ἠρώτησεν ἡ Λευκὴ, ἐγείρασα τὴν κεφαλὴν.

Σκεπτικὸς ὀλίγον, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ φανῆ, ἐμποδίζων τὸ σκεπτικὸν μειδίημα, ὅπερ ἀνῆρχετο εἰς τὰ χεῖλη του, ὁ Ρενέ ἀπήντησεν: — Βεβαίως, εἶνε θελκτικόν! . . . Ἀλλὰ τὰ μυθιστορήματα ὅλα εἶνε ἔτσι.

— Ὅλα τὰ μυθιστορήματα;

II

Τίς ψυχολόγος θὰ ἐξηγήσῃ ποτὲ τὸ αἷτιον τῶν ὑπόπτων τούτων λογισμῶν, τῶν παραλόγων αὐτῶν ζηλοτυπιῶν, αἰτινες κατὰ τὰς εὐτυχεῖς ἐποχὰς ἀναθρόσκουσιν ἐνίοτε ἐκ τῆς καρδίας καὶ ὁμοίαι πρὸς δηλητηριώδεις ἀκάνθας ἐπιφέρουσι πληγὰς, αἰτινες συνήθως εἰσὶν ἀνίατοι;

Κατὰ θερινὴν θελλώδη ἐσπέραν, καθ' ἣν πᾶς τις ἐξευερίζετο καὶ ἐπάσχε χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸ αἷτιον τῆς ἀγληθόνος ταύτης, ἐντὸς τῆς αὐτῆς εἰρηνικῆς αἰθούσης, εἰς ἣν τοσάκις εἶχον κάμει τόσας γλυκεῖας ἐξομολογήσεις ἡ Λευκὴ καὶ ὁ Ρενέ ἀντήλλαξαν πικρὰς τινεὶ λέξεις.

Ποῖον ἦτο τὸ αἷτιον; Ὡ! μικρόν τι γεγονός. Νεαρός τις

ἀξιωματικὸς ἐξάδελφος τῆς Λευκῆς, ἐλθὼν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Ὁ Ρενέ, ἀληθῶς ζηλοτυπιῶν, ἐμέμφθη, ἀν καὶ ἐμειδία τὴν φίλην του, διότι ἠσπάζθη τὸν ἐξάδελφον αὐτοῦ.

Ποῦ ὑπῆρχε τὸ κακόν; Εἰς οὐδέν. Ἡ νεαρὰ κόρη εἶχε κάμει πρᾶγμα τι ὅπως φυσικόν, τὸ ὅποιον δὲν ἠμπόδισεν οὐδὲν ὡς τὸν Ρενέ νὰ τῇ ἀπευθύνῃ διὰ κεκαλυμμένων λέξεων ἐπιπληξίαις τινάς.

Ἐπερὶ φανός καὶ ἀλαζῶν ἡ Λευκὴ δὲν τὰς ἐδέχθη. Δὲν μετανῶ οὐδέλω, εἶπε. Παρ' ὅσα μοῦ λέγετε δὲν θὰ σᾶς ζητήσω συγχώρησιν διὰ σφάλμα, τὸ ὅποιον δὲν ἐπράξα.

— Ἐ! καλὰ ἀφοῦ εἶνε ἔτσι χαίρετε, δεσποινὶς Λευκὴ! ὡς παραιτήσωμεν τὸ ὄνειρον τῆς εὐδαιμονίας μας!

— Χαίρετε κύριε! Ὁ Ρενέ ἀνεχώρησεν.

Εἶνε ἀληθές ὅτι εἰς τὴν θύραν κτελήθη ὑπὸ ἐπιθυμίας νὰ ἐπιτρέψῃ ἀμέσως.

Ἄλλ' ὁ μέγας ἐγωϊσμός του δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν καλὴν ταύτην ἔμπνευσιν. Ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἀπόφασίν του καὶ ἀπεμακρύνθη.

Ἡ νεαρὰ κόρη ἐπίστευεν ὅτι ἡ ὀργὴ αὐτῆ δὲν ἦτο σπουδαία, ὅτι δεθὸ ἐπανερχετο νὰ τὴν ἐκανοποιήτῃ τῶν συγγνώμων, ἣν αὐτὴ θὰ τῷ παρεῖχε ἀμέσως. Ἄλλ' ἡ θύρα τοῦ κήπου ἠνοιγῆ καὶ εἶτα ἐπικνεκλείσθη βρῆως. Ἡ νεάνις ἐνόμισεν ὅτι ἡ θύρα ἔπεσεν ἐπὶ τῆς καρδίας της; καὶ ἠρώτα ἐκυτὴν, μήπως ἔβλεπε κακόν τι ὄνειρον.

Ὅτε πρὸς τὸ ἐσπέρας ἡ μήτηρ της ἀνησυχούσα, διότι δὲν τὴν εἶδε, κατήλθεν εἰς τὴν μικρὰν ἀθουσκῶν, τὴν εὔρε καθήμενὴν μὲ τὴν κεφαλὴν κεκρυμμένην ἐντὸς τῶν χειρῶν της καὶ ὀλολύζουσαν. . .

III

Ἐκτοτε συχνάκις ἔκλειεν ἀναγινώσκουσα τὸ ἀγαπητὸν βιβλίον καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀλησμόνητον γνωστὴν σελίδα. Ὁ ἐγωϊσμὸς ἐσκήρυνε τὴν καρδίαν τοῦ Ρενέ, ὅστις δὲν ἐπνεύθη πλέον.

Πολλάκις εἰς τοὺς δρόμους τῆς μικρᾶς πόλεως, εἰς ἣν κατόικουν, συνήνησεν ἐκείνην, ἣτις ὑπῆρχε μνηστὴ του. Ἄλλ' ἐδίázετο νὰ ἀποστρέψῃ τὴν κεφαλὴν, ὡσεὶ μὴ ἰδὼν αὐτήν. Καὶ αὕτη ὑπέφερε δεινῶς ἐκ τῆς περιφρονητικῆς ταύτης. Ἐπάσχε λοιπὸν νὰ τὴν ἀγαπᾷ.

Ὅχι, διότι ἡ Λευκὴ ἦτο ὁ πρῶτός του ἔρωσ καὶ μεθ' ὅσα καὶ ἀν λέγωσι δὲν ἀποσπᾷ τις τόσον εὐλόγως τὰς ζωτὰς ταύτας ρίζας ἐκ τῆς καρδίας του.

Ὁ Ρενέ ἠγάπα λοιπὸν πάντοτε τὴν Λευκὴν, ἀλλ' ἡ προσβληθεῖσα ὑπερηφάνεια του δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ ἐπανεέλθῃ. Καὶ ὅμως ἐπάσχε πολὺ καὶ αὐτὸς τόσον, ὥστε κατὰ τινεὶ στιγμὰς τῷ ἤρχετο ἡ ἰδέα νὰ ζητήσῃ συγγνώμην. . .

Δύο μῆνες παρήλθον οὕτω, μῆνες ὀδυνηροὶ διὰ τοὺς δύο νέους.

IV

Ἐσπέραν τινὰ ὁ Ρενέ εὐρίσκειτο παρὰ οἰκογενεῖα, ἣτις ἦτο φίλη τῆς οἰκογενείας τῆς Λευκῆς. Παρετήρησεν εἰς τὰς χεῖρας τῆς νεαρᾶς κόρης βιβλίον, τὸ ὅποιον ἀνεγνώρισεν ἀμέσως. Ἦτο τὸ μυθιστόρημα ἀπὸ τὸ ὅποιον ἡ Λευκὴ, ἡ μνηστὴ του, τῷ εἶχεν ἀναγνώσει μίαν σελίδα· τὸ μυθιστόρημα, τὸ ὅποιον ἦτο μάρτυς τῶν εὐτυχῶν στιγμῶν. . .

— Μοῦ τὸ ἐδάνεισαν, εἶπεν ἡ νεάνις, ἀπαντῶσα εἰς τὴν ἀφωρον ἐρώτησιν, ἣν τῇ ἀπηύθυνον οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ρενέ. Πλησιάζω νὰ τὸ τελειώσω καὶ εὐρίσκω ὅτι εἶνε πολλὴ ὥρα τὸν βιβλίον.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ νέος. . . Εἶνε ἀρκετὸς καιρὸς ὅπου ἤκουσα νὰ ὀμιλοῦν δι' αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα καὶ ἐπεθύμουν νὰ τὸ ἀναγνώσω. . . Ἀλλὰ δὲν τὸ εὐρίσκει τις πλέον, μοῦ φαίνεται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα· ἐξηγητήθη ἡ ἔκδοσις. . . Ἐὰν σᾶς εἶνε δυνατόν, δεσποινίς, εὐαρεστεῖσθε νὰ μοὶ τὸ δανείσητε καὶ ἡμεῖς διὰ τινεὶ ὥρας; Τὴν νύκτα ταύτην θὰ τὸ ἀναγνώσω ὅλον καὶ θὰ σᾶς τὸ ἐπαναφέρω αὐριον.

— Ὡ! κύριε Ρενέ, δύνασθε νὰ τὸ κρατήσητε πολλὰς ἡμέρας ἡ φίλη, ἣτις μοῦ τὸ ἐδάνεισεν ὡς περιμένη ὀλίγον ἀκόμη. . .

Ὁ νέος ἔλαβε μὲ χεῖρα, ἣτις ἔτρεμεν ὀλίγον, τὸ βιβλίον, ἐνῶ ἡ συνδιαλεγόμενη μετ' αὐτοῦ προσέθεσεν: Ὁ! δῆτε ὅτι θὰ τὸ εὔρετε ἀπὸ τὰ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα! . . .

Ὁ Ρενέ ἀπῆλθε καὶ ἔτρεμεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ἦνοιξε τὸ βιβλίον καὶ μόλις τὸ ἤγγισε ῥῆγος ἰσχυρὸν τὸν ἔκαμε νὰ τρέμῃ, διότι ἀνεπὸλει, ἐπανεβλέπε τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὸ πρῶτον ἡ Λευκὴ — ἡ Λευκὴ του, ἡ ἀγαπητὴ του! τὸ ἐπαρουσίασεν εἰς αὐτὸν καὶ τῷ ἀνέγνωσε τὴν τρυφερὰν ἐκείνην σελίδα του, ἣν αὐτὸς ἐγλεύασεν ὀλίγον.

Τὴν σελίδα ταύτην ἠθέλησε νὰ ἀναγνώσῃ καὶ πάλιν· τῷ ἐφάνητο ὅτι τοῦτο θὰ ἐπράξει τὴν πληγὴν, ἣν ἠσθάνετο αἰμάσσουσαν ἐντὸς του εἰσέτι. Διέτρεξε λοιπὸν τὰ φύλλα καὶ ταχέως ἀνεῦρεν ἐκεῖνα τὸ ὅποιον ἐζήτει.

Ἄλλ' ἀμέσως παρετήρησεν ὅτι ἡ σελὶς ἐκείνη ἦτο θαμβὴ ὀλίγον, ὡσεὶ νὰ ἀνεγνώσθη πολλάκις, εἰς τινεὶ δὲ μέρη αὐτῆς διεφάνοντο λευκὰ σημεῖα, ὡς κηλίδες σταγόνων ὕδατος.

Ὁ Ρενέ ἐσκέφθη. Ὅπως νὰ εἶχεν ἀφήσει τόσον διαρκῆ ἔχνη; Αἴφνης ἐνόησε τὴν ἀλήθειαν.

Τὰ σημεῖα ἐκεῖνα ἦσαν κηλίδες δακρύων· δακρύων τὰ ὁποῖα

3

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

3

JULES LAUDEAU

Η ΣΥΝΑΓΙΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΤΩΧΟΥΣ

Ἦρχισε μὲ γλυκεῖς κυματισμούς, οἵτινες ἐξεχούθησαν εἰς κρυσταλλίνοισ κρουνοῦς ὑπὸ τὴν σκιὰν δροσερῶν φυλλωμάτων καὶ ἐσκορπίζετο τὸ ἄσμα τῆς εἰς χαριτωμένους μεάνδρους, ὡς ὁ ποταμὸς σκορπίζει τὰ νερά του εἰς ὄχθας μυροβόλους. Ἦσθάνθη διὰ μίαν στιγμὴν ὅτι ἐξουφύμην, ὅτι ἐφερόμην ἀνὰ τὰς οὐρανίους ἐκτάσεις. Ὡ! μαγεία τοῦ ἄσματος! Ὡ, δύναμις τῆς φωνῆς! Εἰς τὴν ρυπαρὰν καὶ δυσώδη ἀτμόσφαιραν τῆς αἰθούσης ἐκείνης, ὑπὸ τὸ φῶς τρεμοσθουσῶν φανῶν, μοὶ ἐφάνητο ὅτι ἐβλεπα διὰ πρώτην φορὰν διην τὴν πολυτέλειαν τῆς δημιουργίας. Ἐψάλλεν εἰς γλυκῶν καὶ σοβαρὸν τόνον φωνῆς τὸ γόητρον τῶν ὠραίων νυκτῶν, τὴν λάμψιν τῶν ἀργυρῶν ἄστρων, τὴν λέμβον, τὴν διασχίζουσαν ἐν σιγῇ τὸ κοιμισμένον κάτοπτρον τῆς λίμνης καὶ ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι ἐβλεπα ὡς ἐν ὄνειρῳ τὰ βουνὰ κυανὰ διὰ μέσου τῶν ροδίνων ἀτμῶν τῆς ἐσπέρας. Ἀνέπνεον τὰ ἀρώματα τῆς ἀνοιξέως καὶ ἠσθάνομην ὅτι αἰσθήματα, ἀγάπης ἀφηνίοντο ἐν τῇ ψυχῇ μου καὶ ἐξεχούοντα εἰς τὰ φρικώδητα φυλλώματα τῶν δένδρων.

Ἡ νεαρὰ κόρη, πιστὴ εἰς τὸν ἔρωτά της, εἶχε χύσει, ἀναγινώσκουσα τὴν ἀγαπητὴν σελίδα.

Ὁ Ρενέ οὐδ' ἐπὶ δευτερόλεπτον πλέον ἐδίστασεν. Ὅλον τὸ μέγεθος τοῦ σφάλματός του, ὅλον τὸ βῆρος τῆς ἀδικίας του τὸν ἐπληξάν. Οὕτω λοιπὸν ὑπ' αὐτοῦ καὶ δι' αὐτὸν ἡ Λευκὴ ἐπάσχε καὶ ἀπηλίπισθη! Καθ' ἐκάστην, βεβαίως, αὕτη θὰ ἠνοιγε τὸ βιβλίον εἰς τὴν σελίδα, ἣν ἀνέγνωσαν ὁμοῦ· εἰς τὴν σελίδα, ἣτις ἔλεγε πᾶσαν τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἔρωτος καὶ τὰ φλέγοντὰ δάκρυά της, ρεύσαντα ἐπὶ τοῦ χαρτοῦ, ἀφῆκαν ἀνεξάλειπτα ἔχνη.

Ὁ Ρενέ ἦτο βαθέως συγκινημένος. Ἐκλινεν ἠρέμα τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ τρέμοντα χεῖλη του ἤγγισαν τὸ βιβλίον ἐκεῖ, ὅπου εἶχεν πέσει τόσα δάκρυα.

— Λευκὴ! . . . φιλάτῃ μου Λευκὴ! ἐψιθύρισεν.

V

Τὴν ἐπαύριον ὁ Ρενέ εἰσήγετο εἰς τὴν μικρὰν ἀθουσκῶν, ἣν δὲν εἶχεν ἐπανίδει πρὸ δύο μακρῶν μηνῶν. Εἶχε δώσει τὸ ὄνομά του εἰς τὴν θεράπαιναν καὶ μὲ καρδίαν πάλλουσαν ἀνέμενε. Ἡ θύρα ἠνοιχθή.

Ὡς ἄλλοτε, ἀλλ' ὠχροτάτη, ἡ Λευκὴ ἐνεφανίσθη. Δὲν ἠδύνατο νὰ ὀμιλήσῃ, τόσον ἡ συγκίνησις της ἦτο ἰσχυρά.

Ὁ Ρενέ τὴν ἐπλησίασεν

— Λευκὴ, τῇ εἶπεν, ἔρχομαι νὰ σοῦ ζητήσω νὰ μοῦ συγχωρήσῃς τὴν λύπην, ἣν σοῦ ἐπροξένησα· ἔρχομαι νὰ σὲ ἐρωτήσω, ἐὰν δὲν ἐλυσμένησαι καθ' ὀλοκληρίαν τὰς ὑποσχέσεις σου.

Ἡ σιγὴ ἦτο τόσον μεγάλη, ὥστε ἠδύνατό τις νὰ ἀκούσῃ τὴν καρδίαν τῶν δύο νέων πάλλουσαν διὰ μέσου τοῦ ἀσθενοῦς διαφράγματος τοῦ στήθους. — Μὲ συγχωρεῖς; ἐπανελάθεν ὁ Ρενέ.

Καὶ ἡ Λευκὴ. — Ὡ! ναί, σὲ συγχωρῶ, φίλε μου, καὶ βλέπεις καλῶς ἀπὸ τὴν θλίψιν μου ὅτι ἔμενα πιστὴ εἰς τὸ παρελ-

Ὅταν ἐκείνη ἔπαυσε νὰ ψάλλῃ, τὸ κοινὸν ἐξηκολούθει νὰ μὲν ἀκίνητον καὶ σιωπηλόν, ὡσεὶ ἀνητημένον ἀκόμη εἰς τὰ χεῖλη τῆς γόησος ταύτης. Ἦκουσαν ἀκόμη. Ἡ νέα γυνὴ ἀφῆκε καὶ πάλιν τὰ δάκτυλά της νὰ πετάξουν ἐπὶ τῶν πληκτρῶν, ἀφρημένη ὡσεὶ πλέουσα εἰς κόσμους ὀνείρων καὶ ἀφέθη ἐκ νέου εἰς τὴν ἔμπνευσιν τῶν ἀναμνήσεών της. Τί νὰ σᾶς εἶπω; Βλέπετε ὅτι σιγῶ καὶ ἐγὼ καὶ ὅτι δὲν εἶπα ἀκόμη τίποτε τὸ δυνάμενον νὰ ἐξωτερικεύσῃ τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν συγκίνησιν, ἣτις συνεκλόνησε τὰ στήθη των. Ἄν καὶ δὲν ἐκατάλαβα ποτὲ μοῦ τίποτε ἀπὸ τῶν λεξιλογίων τῆς μουσικῆς, ἀν καὶ τὴν ἐνοῶ ὅσον ἐνοῶ καὶ τὰ περσικά καὶ σανσκριτικά, οὐχ ἤττον τὴν ἠγάπησα πάντοτε, κατὰ τὸν τρόπον τῶν διαφόρων πτηνῶν καὶ ἐντόμων, τὰ ὁποῖα τὴν αἰσθάνονται ἴσως περισσότερον καὶ τῶν μουσικοδιδασκάλων μας αὐτῶν. Πῶς λοιπὸν νὰ σᾶς περιγράψω τὴν φωνὴν αὐτῆν, ἡ ὁποία ζωηρὰ καὶ ἐλαφρὰ ἐναλλάξ, τρυφερὰ καὶ ἤχηρά, σοβαρὰ καὶ βαθεῖα, ἐξέσπα, ἐξεχύνετο, ἔρρεεν εἰς ρύακας κρυστάλλου, ἐσκορπίζετο εἰς ἀρμονικὰ κύματα, ἐπεβάλλετο ὡς καταπράκτις ἐν τῇ ἀδύσσει; Ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ ἡ χάρις τῶν νέων ἐρώτων καὶ ἡ ἐνέργεια τῶν τρομερῶν παθῶν. Οὕτω ἡ ὠραία ἔμπνευσμένη ἐχρωμάτισεν ἀλληλοδιαδόχως τὴν ἀφελὴ καὶ ἀπλοϊκὴν χαρὰν, τὴν ἀνιαρὰν κοκταρίαν, τὰς ζηλοτύπους παραφορὰς, τὰς πυριφλεγῆ πάθη, τὸν ἀπεγνωσμένον πόνον. Ἐψάλε τὴν Δεσδοιμόναν τοῦ Shakspeare, μελαγχολικὴν ὡς τὴν νύκτα, ἣτις φαίνεται στενάζουσα μετ' αὐτῆς, προαισθανομένην τὸ τρομερὸν πεπρωμένον, προλέγουσαν αὐτὸ εἰς πάντα τῆς φωνῆς της τόνον, ἀφηγουμένην αὐτὸ εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν βλεμμάτων της, τὴν Δεσδοιμόναν τέλος θνήσκουσαν. Πόσον ὠραία καὶ θελκτικὴ ἦτο μὲ τὴν φωνὴν της ἐκείνην, ἡ ὁποία ἐνῶ ἔφθανε

θόν! Καί καταβαλῶσα πᾶσαν τὴν δύναμίν της ἤρχισεν ἦδη νὰ μειδῇ.

— Ἀλλά, εἶπεν, εἰς ποίαν αἰτίαν ὀρίλω μετὰ τήσῃ μακρὰν ἐγκατάλειψιν τὴν τιμὴν τῆς εὐτυχοῦς ταύτης ἐπισκέψεως;

Τότε ὁ Ρενέ ἔτυρεν ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ ἐπενδύτου του τὸ βιβλίον, τὸ ὅποσον ἡ Λευκὴ εἶχε δανείσει εἰς τὴν φίλην της καὶ ἀνοίξας αὐτὸ εἰς τὸ κηλιδωθὲν ὑπὸ τῶν δακρῶν τῆς νεαρᾶς κόρης μέρος:

— Τὸ αἴτιον τῆς ἐπανόδου μου, Λευκὴ, ἀνεφώνησεν, εἶνε ἡ σελις αὕτη, ἣν κατέβρεξες μετὰ τὰ δάκρυά σου!

(Paul Rouget)

Μαρίκα Κ. Φιλιππίδου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Γ. Δ. Πειραιᾶ. — Τὸ φύλλον κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας ἀποστέλλεται ἦδη εἰς Πειραιᾶ, ἀλλὰ ποία ἦτο ἡ πρόησις: διευθύνσεις; Καν Αἰ. Μ. Μόκονορ. — Ἐνεγράφησαν. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν. Ἦσως εἶχον ἀπολεσθῆ εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. Ἀποστέλλονται ἐκ νέου. Εὐχαριστῶ δι' εὐγενῆ προθυμίαν. Καν Μ. Θ. Μιτ-Γάμαρ. — Νέα συνδρομητρία ἐνεγράφη. Εὐχαριστοῦμεν. Καν Σ. Μ. Μπ. Σθρον. — Δρ. 13 ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Τεύχη Ἱστορίας Ἑλληνίδων ἀπεστάλησαν. Καν Θ. Γ. Βάρναρ. — Συνεμορφώθημεν ὀδηγίαις σας. Εὐαρεστήθητε νὰ ἐπισπεύσητε ἀποστολὴν συνδρομῶν λήξαντος ἔτους. Ἐλπίζω ὅτι ὄλαι αἱ ἐκεῖ συνδρομητρίαι μας ἐπλήρωσαν τὰς συνδρομὰς των. Δα Ἀγγ. Π. Ἀλεξάνδρειαν. — Ἐνεγράφητε. Δόσατέ μοι εἰδήσεις σας. Καν Ε. Δ. Ν. Τρίπολι. — Καλὴ ἐπιστολή σας μετὰ δρ. 20 ἐλήφθη. Εὐγνωμονῶ δι' εὐγενῆ φροντίδα καὶ θερμὰς εὐχὰς. Ἐβράδυνα νὰ ἀπαντήσω, ἀλλὰ δὲν πταίω ἐγώ. Καν Χ. Κ. Γαλάζιον. — Ἀποστέλλομεν σχετικὴν ἀπόδειξιν ἀντιπροσώπων μας αὐτόθι. Φύλλα ἀπαστάλησαν. — Καν Ε. Π. Καβάρναρ. — Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — Καν Δ. Μ Π. Μασσαλίαν. — Δὲν θὰ στείλω εἰς ἀντιπροσώπους, διότι ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων ἡ κατόπιν εἰσπραξίς διατινάζεται. Ἡ ἐν λόγῳ κυρία ἄς στείλῃ εἰς γραμματῶσημα γαλλικὰ 5 φρ. χρ. καὶ ἀμέσως θὰ λάβῃ τὴν Ζωὴν ἐνδὸς ἔτους. Δα Βύ. Π. Μ. Ἰθάκην. — Νέα συνδρομητρία ἐνεγράφη. Εὐγνωμονῶ δι' εὐγενῆ πάντοτε φροντίδα. Ζητούμενον ἀποστέλλεται ἀμέσως. Εἰξεύρω καλῶς πόσον ἀνιαρὰ καὶ κοπιαστικὴ ἀποβαίνει ἡ εἰσπραξίς καὶ δι' αὐτὸ σὰς εὐγνωμονῶ περισσότερον ἀκόμη. Δα Δ. Ε. Ὅ,τι ἐστείλατε εἰς χρήματα ὄλαι ἐλήφθησαν. Μὴ ἀνησυχεῖτε λοιπόν. Εἰς

βαθεῖα εἰς τὴν καρδίαν μας, ἔπαιζε συγχρόνως γελαστὴ, μεταρσιουμένη εἰς κόσμους χαρᾶς καὶ εὐτυχίας.

Ἀφοῦ ἐπὶ μίαν σχεδὸν ὥραν μᾶς ἐκράτησε ἐν τῇ μαγεῖᾳ τῆς φωνῆς της, ἠγέρθη ἡσυχος καὶ μειδιῶσα. Τὴν στιγμὴν αὐτήν, ἡ αἰθουσα ὄλη ἐξερράγη εἰς χειροκροτήματα καὶ ἤρχισα νὰ φοβοῦμαι ὅτι τὸ κτίριον θὰ ἐπιπτεν ὑπὸ τὸν δαιμονιῶντα ἐκεῖνον θόρυβον. Ἀπὸ τότε μόνον ἐπίστευσα εἰς τὴν ἐπιρροήν, ἣν ἐξήσκει ὁ Ὀρφεὺς καὶ εἰς τὰ ζῶα ἀκόμη τοῦ τόπου των. Ὅλων αἱ καρδίαι συνεκινήθησαν, ὄλων οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ὑγροί. Παφρευρέθην βραδύτερον εἰς πολλοὺς θριάμβους τοῦ εἶδους αὐτοῦ. Εἶδα μουσικούς ἐκπληκτικούς μεταβάλλοντας τὸ ἀκροατήριον των εἰς πανδαιμόνιον. Εἶδα κυρίας νὰ ἀποσποῦν ἀπὸ τὰ στήθη των καμελίας καὶ ρόδα καὶ νὰ πετοῦν εἰς τὴν κεφαλὴν χονδροειδῶν τενόρων, ἀλλ' οὐδέποτε ἠσθάνθη τὰς συκινήσεις τῆς ἐσπέρας ἐκείνης, ἣτις ἤρχισε μετὰ τὸσον κομικὸν τρόπον καὶ ἐτελείωνε μετὰ τοιαύτην θριαμβευτικὴν ἐπιτυχίαν.

Τόσον ὁ κόσμος ἦτο μαγευμένος, ὥστε δὲν ἐσκέφθη κἄν νὰ ἐρωτήσῃ ποία ἦτο ἡ μάγισσα ἐκείνη, τὴν ὁποίαν δὲν ἐγνώριζεν. Ὁ ἐνθουσιασμὸς εἶχε κατανικήσει τὴν περιέργειαν. Ἐκείνη δὲ πάντοτε ἡσυχος καὶ ὠραία ἐφαίνετο ὡσεὶ ἀγνοοῦσα τί ἐγίνετο περὶ αὐτήν. Ἀπαθῆς, ὑπὸ τὰ διασταυρούμενα πυρὰ τῶν βλεμμάτων, ἔβαλε τὸ καπελλάκι της καὶ τὰ γάντια της καὶ ἔπειτα, ἀνοίγουσα μικρὸν βελούδινον σάκκον, τὸν ὅποσον εἶχε κρεμασμένον εἰς τὸ χέρι της, τὸν ἔθεσεν ὡς πιατάκι εἰς τὴν φούχταν της καὶ ἐστράφη πρὸς τοὺς περικυκλοῦντας αὐτήν. — Κύριοι! διὰ τοὺς πτωχοὺς τῆς πόλεώς σας! εἶπε μετὰ τὴν φωνὴν της ἐκείνην, ἡ ὁποία ἔφθανεν εἰς τὰ βῆθη τῆς καρδιάς. Ἐννοεῖται ὅτι ἀμέσως τὰ χειροκροτήματα ἐδιπλασιάσθησαν

τὰς δύο τελευταίας σας δὲν ἀπήντησα ἀκόμη, διότι ἡ γενικὴ μου ἀλληλογραφία εἶχε μείνει πολὺ ὀπίσω καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἀκολουθήσω εἰς τὰς ἀπαντήσεις μου χρονολογικὴν σειράν — Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὰς ὠραίας καὶ ἐνθαρρυντικὰς σας λέξεις, ὡς καὶ διὰ τὰ καλὰ σας καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα. Εἶναι αἱ ἐπιστολαὶ σας ἀληθῆς δι' ἐμὲ ἀνακούφισις καὶ ἐνίτχυσις. Τὸ Kirchweihε σας ἐλήφθη καὶ θὰ δημοσιευθῇ εὐχαρίστως. Εἶνε ὠραιότατον. Καν Αἰ. Π. Manchester. Σὰς εὐχαριστῶ δι' εὐγενῆ πάντοτε φροντίδα. — Νέα συνδρομητρία ἐνεγράφη. — Καὶ πάλιν θερμὰς εὐχαριστίας. Σὰς ὀφείλω μακρὰν, πολὺ μακρὰν ἐπιστολήν, ἣν θὰ ἔχῃτε προσεχέστατα. Καν Μ. Α. Καβάλαρ. — Δυστυχῶς δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ δεχθῇ. Ἀξίζει πολὺ περισσότερον. Καν Π. Ζ. Ὀλιτένιτσαρ. — Ὁ ἐν λόγῳ κύριος σὰς ἐγνώρισεν ἦδη, ἐὰν ἐμέτρηται εἰς τὸ γραφεῖόν μας τὰ ἀγγελλόμενα 56 φρ. Καν Δ. Κ. South Africa Beira. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη καὶ παρὰ κ. Α. Β. Τεργέστης ἀποστέλλομεν α χρήματα. — Ἡμερολόγιον ἔτος δὲν ἐξεδόθη. Ἄντ' αὐτοῦ σὰς στέλλω εὐχαριστίστας τὴν Ζωὴν ἐνδὸς ἔτους. Καν Ν. Σ. Παρισίους. — Συγγνώμην ἐὰν ἐβράδυνα νὰ ἀπαντήσω. Ἐχετε ἐπιστολήν μου ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος. Εὐγνωμονῶ διὰ κολακευτικὰς ὑπὲρ τοῦ ἔργου μου κρίσεις σας. Καν Α. Β. Τεργέστην. — Ἐπιστολή σας μετὰ φρ. χρ. 10 ἐλήφθη. Εὐχαριστῶ δι' εὐγενῆ φροντίδα. Καν Α. Α. Μιτολήνην. — Τὴν συνδρομὴν σας νὰ στείλατε εἰς ὀκτάφρακτον τοκομερίδιον τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς. Φύλλα ἀπεστάλησαν.

ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ

Τὴν ἀληθῆ ζωὴν ἐνδὸς ἔτους ὀλοκλήρου μετὰ τὰς πικρίας καὶ τὰς χυρὰς του, μετὰ τὰς συκινήσεις καὶ τὰς θλίψεις του, τὴν ζωὴν αὐτήν, ὅπως τὴν αἰσθανόμεθα ἡμεῖς αἱ γυναῖκες, ὅπως τὴν βλέπομεν, ὅπως τὴν ἐννοοῦμεν, μετὰ ἐντυπώσεις σταχυολογημένας ἀπὸ παντοῦ, μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ θυμαστικὰς γυναικείας δράσεως, μετὰ τὰς δοκιμασίας, αἱ ὁποῖαι θὰ μᾶς χρησιμεύσουν ὡς πολυτίμητα διὰ τὸ μέλλον μαθήματα, μετὰ τὰς γνώμης ἐπιφανῶν ἀνδρῶν περὶ τοῦ φύλου μας, τὴν ζωὴν αὐτὴν περιγράφει τὸ νέον πεντακοσιαστέλιδον ἔργον τῆς διευθυντρίας τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» κ. Κ. Παρρέν. Πωλεῖται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» καὶ ἀποστέλλεται ταχυδρομικῶς εἰς πάντα προκποστέλλοντα τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς.

Τιμᾶται δρ. 5. διὰ τὰς Ἀθήνας, 5,50 διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ 5 φρ. χρ. διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

καὶ ὁ καθὲς ἔσπευσε νὰ κενώσῃ τὸ βαλάντιόν του εἰς τὸν σάκκον τῆς ὠραίας κόρης. Εἶδον κυρίαν ρίπτουσαν εἰς αὐτὸν τὸ ἀδαμαντοκολλημένον βραχιόλι της καὶ ἀσπαζομένην συγχρόνως τὴν λευκὴν χεῖρα, ἣτις ἐτείνετο πρὸς αὐτήν. Εἶδον νεάνιδα βρέχουσαν μετὰ τὰ δάκρυα τῆς συκινήσεώς της τὴν δέσμη τῶν ἰων, τὰ ὁποῖα ἐκράτει καὶ τὰ ὁποῖα ἦσαν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ, ρίπτουσαν τὰ ἄνθη της εἰς τὸν μικρὸν σάκκον, τὸν γεμάτον ἀπὸ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα.

Ἀφοῦ ἔκαμεν ὄλον τὸν γύρον τῆς αἰθούσης, ἡ ὠραία ἄγνωστος ἄδειασε τὸν σάκκον της ἐπάνω εἰς τὸ πιάνο, ἀπέσυρε τὴν δέσμη τῶν ἰων τῆς πτωχῆς κόρης, τῆς ἔδωκεν ὡς ἀντάλλαγμα τὸ πράσινον βελούδινον σακάκι της καὶ συνοδευομένη ἀπὸ τὴν θαλαμηπόλον της διέτχισε τὸ πρὸ αὐτῆς ὑποκλινόμενον μετὰ σεβασμοῦ πλῆθος καὶ ἐξῆλθεν. Ἦδη οἱ μουσικοὶ συνωμότου νὰ διοργανώσουν σερενέταν εἰς τιμὴν της καὶ οἱ νέοι τοῦ Καρπαντράς νὰ διοργανώσουν πατριωτικὸν συμπόσιον. Δυστυχῶς πρὸ τῆς θύρας τοῦ θεάτρου ἀνέμενον ἄμαξα ταχυδρομικὴ, ἐξευγμένη μετὰ τέσσαρας ἵππους, εἰς ἣν ἡ ὠραία ἄγνωστος ἀνῆλθε μετὰ τῆς συνοδοῦ της καὶ ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ὁ δήμαρχος ἐπροχώρει ἵνα τὴν προσφωνήσῃ, τὸ μασιτίγιον τοῦ ἀμαξηλάτου διέσχισε τὸν ἀέρα καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τῶν νώτων τῶν ἵππων, οἱ ὁποῖοι ἐξεκίνησαν τρέχοντες, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ζητωκραυγῶν καὶ τῶν εὐλογιῶν τοῦ πλῆθους.

Ἦτο λοιπὸν ὄνειρον; Ἥμην ὡς μεθυσμένος καὶ ἤρχισα νὰ περιπλανῶμαι εἰς τοὺς δρόμους μέχρις οὗ ἐξημέρωτε.

(Ἀκολουθεῖ).